

Bijlage 3: Natuur

Ecologie

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan.

Normstelling en beleid

Provinciale Verordening

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies. De bescherming van natuur is geregeld in de Verordening Ruimte provincie Zeeland. Wanneer er ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden plaatsvinden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland of door de provincie aangewezen agrarische gebieden van ecologische betekenis en natuurontwikkelingsgebieden geldt het 'nee, tenzij' principe.

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang;
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;

door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen beschermde natuurmonumenten;

door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van EZ). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Hetzelfde geldt voor de ecologische doelen van de beschermde natuurmonumenten (b), voor zover deze gebieden niet overlappen met Natura 2000.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt ten oosten van de kern Vogelwaarde. Het gebied maakt geen deel uit van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000, NNN of beschermde Natuurmonumenten. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Vogelkreek en ligt op een afstand van circa 2 km. De zuidelijke kant van het plangebied grenst aan NNN-bestaande natuur. Het westelijke deel van het plangebied valt onder de Bebouwde kom Boswet.

Het plangebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering zijn hierdoor uitgesloten. Gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling, kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering van de waterhuishouding eveneens worden uitgesloten. De verkeersgeneratie als gevolg van de ontwikkelingen zal niet toe nemen waardoor er geen sprake is van toename van stikstofdepositie. Significante negatieve effecten worden uitgesloten. De Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg.

Natura 2000

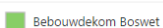
Figuur 1 Ligging plangebied globaal (rode cirkel) t.o.v. Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten (geoloket provincie Zeeland)

Natuurnetwerk

Boswet

Figuur 2 Ligging plangebied globaal (rode cirkel) t.o.v. Natuurnetwerk en bebouwde kom Boswet (geoloket provincie Zeeland)

Soortenbescherming

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere Ravon, telmee.nl en www.waarneming.nl).

Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit tuin en agrarisch land dat intensief in gebruik is (geweest), geschikte groeiplaatsen voor strikt beschermde plantensoorten kunnen derhalve worden uitgesloten. Er zijn waarnemingen uit de omgeving bekend van groeiplaatsen van de licht beschermde (Tabel 1 Flora- en faunawet) grote kaardebol, aardaker en gewone vogelmelk.

Vogels

In de groenstroken en de tuin kunnen tuin- en struweelvogels als koolmees, roodborst en merel voorkomen. De bomen en de bebouwing (loodsen) kunnen geschikte nestplaatsen bieden aan vogels met jaarrond beschermde nesten als huismus en steenuil. Er zijn echter geen waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Vleermuizen

De bebouwing in het plangebied biedt geschikte verblijfplaatsen aan gebouwbewonende vleermuissoorten. De groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied biedt geschikt foerageergebied voor vleermuissoorten als laatvlieger en gewone dwergvleermuis. In het plangebied liggen geen aaneengesloten lijnvormige landschapselementen die kunnen fungeren als vliegroute. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De bebouwing en de groenelementen blijven behouden waardoor eventuele negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van de ontwikkeling kunnen worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied met nabije omgeving biedt geschikt leefgebied voor licht beschermde (Tabel 1 Flora- en faunawet) grond gebonden soorten. Er zijn waarnemingen uit de omgeving van de haas, konijn, vos, hermelijn en mol. Er zijn geen waarnemingen bekend van strikter beschermde soorten, op grond van verspreidingsgegevens worden deze soorten ook niet verwacht.

Overige soorten

Door het ontbreken van geschikt biotoop, water, kan het voorkomen van vissen en amfibieën worden uitgesloten. Het voorkomen van reptielen in het plangebied wordt op grond van verspreidingsgegevens uitgesloten. Overige beschermde soorten worden op grond van de aanwezige ecotopen niet verwacht.

In tabel 1 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied (naar verwachting) aanwezig zijn en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel 1: Naar verwachting aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime (niet limitatief)

Vrijstellings- regeling Ffw	tabel 1		haas, konijn, vos, hermelijn en mol
Ontheffings- regeling Ffw	tabel 2		-
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	-
		bijlage IV HR	Laatvlieger, gewone dwergvleermuis
	vogels	cat. 1 t/m 4	Steenuil, huismus

Het bestemmingsplan maakt een functiewijziging mogelijk en voorziet in kleinschalige ontwikkelingen als de aanleg van een proeftuin en een tuinhuis. De Flora- en faunawet staat de uitvoering van het bestemmingsplan dan ook niet in de weg. Hieronder is aangegeven waar bij deze mogelijke toekomstige ontwikkelingen rekening moet worden gehouden.

- Er is geen ontheffing nodig voor de tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet omdat hiervoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Ffw. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.
- Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is verboden. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Flora- en faunawet wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 augustus (bron: www.vogelbescherming.nl).
- Bomen en gebouwen blijven behouden. Aantasting van vaste rust, verblijfs- of voortplantingsplaatsen van zwaar beschermde soorten (tabel 2 en 3 soorten) en broedvogels met jaarrond beschermde nesten is dus niet aan de orde.

Conclusie: de Flora- en faunawet staat de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg.

